

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

30.04.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. До Всесвітнього дня вишиванки презентували промоційний ролик. – Інф.](#)

Регіональна культурна політика

[The Village Україна. – 2024. – 29 квіт. Комісію, яка схвалюватиме мистецькі ініціативи, створили в Ірпені. – Мельник К.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 29 квіт. Дитячий кінотеатр у Дарницькому районі перетворюють на багатофункціональний заклад культури. – Мельник К.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. Намагання дискредитувати марафон «Єдині новини» є частиною інформаційної війни РФ – Лещенко. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Україна молода. – 2024. – 29 квіт. У метро Харкова перейменували станції «Пушкінська» та «Південний вокзал». – Поваляєв І.; NV. –2024. – 29 квіт. У Харкові перейменували дві станції метро. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. У Києві з'явиться вулиця на честь пілота, Героя України Володимира Гапоненка. – Божок С.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. Петиція з проханням прибрати згадки про Булгакова з публічного простору Києва набрала голоси. – Божок С.; Інтерфакс. – 2024. – 30 квіт. Петиція із закликом прибрати Булгакова з публічного простору Києва набрала потрібну кількість голосів. – Інф.](#)

[УНН. – 2024. – 30 квіт. У Києві розпочали демонтаж пам'ятника Переяславській раді під колишньою Аркою дружби народів. – Мурашко А.; Інтерфакс. – 2024. – 30 квіт. У Києві розпочато демонтаж композиції на честь Переяславської ради під аркою «Свободи українського народу» – КМДА. – Інф.; NV. –2024. – 30 квіт. У Києві розпочали демонтаж пам'ятника під колишньою Аркою дружби народів. – Інф.](#)

Фестивалі, конкурси

Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. У Києві відбудеться наймасштабніший фестиваль писанки. – Божок С.

Мовні питання

Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. Близько 37% українців позитивно ставиться до російськомовних громадян. – Інф.

Театр

Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. «Квіти для Елджернона» на київській сцені: студенти створили актуальний мюзикл за романом Деніела Кіза. – Скотнікова О.

Музика

День. – 2024. – 29 квіт. Травень у Національній філармонії: #слухаємовесну. – Інф.

The Village Україна. – 2024. – 30 квіт. Опика запускає музичний простір з лекціями і 3D-друком музичних інструментів у Чернігові. – Мельник К.

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. У столиці розпочався мистецький проєкт «ART-ВИРІЙ»: де побачити. – Асадчева Т.

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 29 квіт. Українське мистецтво у Венеції: як говорити про війну посеред миру. – Звиняцьківська З.

Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. У мерії Торонто відкрилася фотовиставка про Маріуполь. – Інф.; УНН. – 2024. – 30 квіт. У Торонто відкрилась фотовиставка присвячена облозі Маріуполя окупаційними військами рф. – Інф.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2024. – 29 квіт. Стрічки з усього світу. Оголосили переможців фестивалю квір-кіно SUNNY BUNNY 2024. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 29 квіт. Про викладачку мови жестів, яка втрачає слух. Оголосили переможців кінофестивалю Sunny Bunny. – Мельник К.

День. – 2024. – 29 квіт. Документальний фільм «Довга доба» українського режисера Алана Бадоева показали у Раді Європи. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. У Раді Європи показали фільм Бадоева «Довга доба» про злочини російських загарбників. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. На австрійському кінофестивалі покажуть дві стрічки про війну в Україні. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. Фільм «Назавжди-назавжди» отримав головний

[приз на кінофестивалі у Стамбулі. – Інф.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[The Village Україна. – 2024. – 29 квіт. Superhumans й Navas запустили проєкт про те, як комунікувати з людьми з видимими травмами війни. – Мельник К.](#)

Література

[Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. Українська громада презентувала книги на книжкового ярмарку в Буенос-Айресі. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 29 квіт. У Косові відбувся творчий вечір лауреата Шевченківської премії, поета Анатолія Кичинського. – Порох М.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 29 квіт. В Одесі відбувся творчий вечір письменника і журналіста Романа Кракалії. – Різникова Я.](#)

[Vogue. – 2024. – 29 квіт. Фотографка Олена Ємчук присвятила нову книгу святу Маланки. – Інф.](#)

[УНН. – 2024. – 30 квіт. У Києві відбулася презентація спецвипуску журналу «Локальна історія», присвяченого поету Василю Стусу. – Подоляк Л.](#)

Музейна справа

[День. – 2024. – 29 квіт. Окупанти вкрали з Херсонського музею картину авторства Олексія Шовкуненка. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. У Києві покажуть старовинні прикраси та монети, які повернули після незаконного вивезення. – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. МКІП та IP-офіс співпрацюватимуть у сфері охорони культурної спадщини. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2024. – 30 квіт. Культурна спадщина Києва: літаючу тарілку буде збережено. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. У Стамбулі проходить виставка української художниці-абстракціоністки. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. У Ризі відбувся латвійсько-український концерт, на якому переосмислили народну пісню. – Інф.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. До Всесвітнього дня вишиванки презентували промоційний ролик. – Інф.

Організатори Всесвітнього дня вишиванки презентували тематичний відеоролик, який зняли у співпраці із ТРО «Медіа». За словами співзасновниці Всесвітнього дня вишиванки Лесі Воронюк, цьогорічне гасло свята – «Вишиваємо Перемогу». «Це промо має на меті нагадати всім нам про те, що українці мають об'єднуватись заради Перемоги, як це було на початку широкомасштабного вторгнення...», – зауважив режисер відеоролика, військовослужбовець ЗСУ Олександр Ткачук. В цьому році День вишиванки в Україні пройде 16 травня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3858365-do-vsесvitnogo-dna-visivanki-prezentovali-promocijnij-rolik.html>

Регіональна культурна політика

The Village Україна. – 2024. – 29 квіт. Комісію, яка схвалюватиме мистецькі ініціативи, створили в Ірпені. – Мельник К.

Комісію, яка схвалюватиме мистецькі ініціативи, створили в Ірпені, пише міський голова Олександр Маркушин. Комісія розглядатиме пропозиції й проекти, а також надаватиме висновки щодо створення муралів, пам'ятників, скульптур, інсталяцій й меморіальних об'єктів для Ірпінської громади. До неї ввійшли експерти у сфері культури, архітектури, дизайну та представники міськради. Зокрема, журналіст Дмитро Олійник, художники Михайло Алексеєнко й Захар Шевчук, архітекторки Ірина Гаврилюк й Любов Тютіна, а також дизайнерка Олена Костенко й кінопродюсер Руслан Савчук. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/350235-komisiyu-yaka-shvalyuvatime-mistetski-initsiativi-stvorili-v-irpeni>

The Village Україна. – 2024. – 29 квіт. Дитячий кінотеатр у Дарницькому районі перетворюють на багатофункціональний заклад культури. – Мельник К.

Дитячий кінотеатр «Факел», що на проспекті Миколи Бажана, 3-А, перетворюють на районний багатофункціональний заклад культури, пише голова Дарницької райдержадміністрації Микола Калашник. Рішення ухвалили в липні 2023 року, оскільки кінотеатр став маловідвідуваним і дотаційним. Тут створюють простір для мистецьких й освітніх публічних заходів. Також планують відновити кінозал. Станом на зараз тут ремонтують аварійну покрівлю й пристосовують приміщення. Окрім того, уже запустили роботу студії акторської майстерності, відеозйомки й вокальної студії. Багатофункціональні культурні центри створюють на базі кінотеатрів «Київського культурного кластеру» («Київкінофільм»). Серед них – «Промінь», «Київська Русь», «Лейпциг», кінотеатр імені Шевченка, «Ліра», «Флоренція», «Факел», «Старт», «Братислава», «Ленінград», «Кіото» й «Загреб». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/350233-dityachiy-kinoteatr-u-darnitskomu-rayoni-peretvoryat-na-bagatofunktsionalniy-zaklad-kulturi>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. Намагання дискредитувати марафон «Єдині новини» є частиною інформаційної війни РФ – Лещенко. – Інф.

Телемарафон «Єдині новини» створений для того, щоб бути джерелом верифікованої інформації, а не фейків, і намагання його дискредитувати є частиною інформаційної війни Росії проти України. Про це в ефірі телемарафону «Єдині новини» сказав радник керівника Офісу Президента Сергій Лещенко. «...Зрозуміло, що один з методів боротьби Росії проти України – це дискредитація джерел, які надають верифіковану інформацію, інформацію без хайпу. Власне кажучи, частина російської інформаційної війни росії проти України ведеться шляхом дискредитації марафону. Розуміючи, що якщо не буде марафону, то виникне медіахаос, а в таких умовах значно легше послабити суспільство внутрішньо перед російською агресією. Це треба усвідомлювати», – заявив він. На його думку, коли лунають «подібні вкиди від українських політиків, то треба розуміти, що вони повністю співзвучні з російською пропагандою і займаються тим самим». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3857923-namaganna-diskredituvati-marafon-edini-novini-e-castinou-informacijnoi-vijni-rf-lesenko.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Україна молода. – 2024. – 29 квіт. У метро Харкова перейменували станції «Пушкінська» та «Південний вокзал». – Поваляєв І.; NV. –2024. – 29 квіт. У Харкові перейменували дві станції метро. – Інф.

У Харкові нарешті перейменували станції метро «Пушкінська» та «Південний вокзал». Відтепер вони мають назви «Ярослава Мудрого» та «Вокзальна» відповідно. Про це повідомляє Харківська міська рада у понеділок. Зазначається, що відповідне розпорядження підписав харківський міський голова Ігор Терехов. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/182938/>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/u-harkovi-pereymenuvali-stanciyu-metro-pushkinska-ta-pivdenniy-vokzal-novini-harkova-50414309.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. У Києві з'явиться вулиця на честь пілота, Героя України Володимира Гапоненка. – Божок С.

Київ продовжує процес деколонізації столичної топоніміки. Так, вулиця Анатолія Пантелькіна (названа на честь російського – радянського військового пілота-випищувача) у Святошинському районі столиці, рішенням Київської міської ради отримала нову назву – вулиця Володимира Гапоненка. Нова назва запропонована на честь українського льотчика, Героя України Володимира Гапоненка. За результатами голосування та на основі експертних висновків депутатський корпус Київської міської ради підтримав рішення щодо перейменування вулиці. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97763/>

Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. Петиція з проханням прибрати згадки про Булгакова з публічного простору Києва набрала голоси. – Божок С.; Інтерфакс. – 2024. – 30 квіт. Петиція із закликом прибрати Булгакова з публічного простору Києва набрала потрібну кількість голосів. – Інф.

Петиція містян із закликом усунути російського письменника Михайла Булгакова з публічного простору Києва набрала понад 6 тис. голосів. Тепер її мають розглянути в Київській раді. Петицію зареєстрували 8 квітня 2024 року. Ініціатор петиції, громадський активіст Олег Слабоспицький закликає столичну владу демонтувати пам'ятник і меморіальну дошку Михайлу Булгакову на Андріївському узвозі та перейменувати музей, названий його іменем, а також змінити експозицію. За словами автора петиції, наявність у публічному просторі Києва Булгакова є порушенням закону «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні й деколонізацію топонімів». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97767/>

<https://interfax.com.ua/news/general/983499.html>

УНН. – 2024. – 30 квіт. У Києві розпочали демонтаж пам'ятника Переяславській раді під колишньою Аркою дружби народів. – Мурашко А.; Інтерфакс. – 2024. – 30 квіт. У Києві розпочато демонтаж композиції на честь Переяславської ради під аркою «Свободи українського народу» – КМДА. – Інф.; NV. – 2024. – 30 квіт. У Києві розпочали демонтаж пам'ятника під колишньою Аркою дружби народів. – Інф.

У Києві розпочався демонтаж масивної композиції на честь Переяславської ради під Аркою Свободи українського народу (колишньою Аркою Дружби народів) – після багатоденного процесу пам'ятник буде зберігатися в Державному музеї авіації. Композиція, як вказано, складається з приблизно 20 елементів. Попередньо фахівці провели вивчення конструкції, щоб зберегти її цілісність при демонтажі та не пошкодити. Докладно:

<https://unn.ua/news/u-kyievi-rozpochaly-demontazh-pamiatnyka-pereiaslavskii-radi-pid-kolyshnoiu-arkoiu-druzhby-narodiv>

<https://interfax.com.ua/news/general/983729.html>

<https://nv.ua/ukr/kyiv/arka-druzhbi-narodiv-u-kyievi-demontuyut-pam-yatnik-na-chest-pereiaslavskoj-radi-novini-kijiv-50414402.html>

Фестивалі, конкурси

Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. У Києві відбудеться наймасштабніший фестиваль писанки. – Божок С.

Міністерство культури та інформаційної політики України у співпраці з ГО «Інститут культури України», Національною спілкою майстрів народного мистецтва України та UNIT.CITY організують 30 квітня Фестиваль української писанки. Його проводять з метою промоції елемента нематеріальної культурної спадщини «Українська писанка: традиція і мистецтво», яка включена до Національного переліку України. Це найбільший фестиваль року по писанкарству. Заплановано встановлення Світового рекорду з масового

розпису писанок. Крім того, під час заходу відомий шеф-кухар Євген Клопотенко проведе майстер-клас «Як зібрати Великодній кошик». Писанки, за результатами заходу, буде передано на передову нашим захисникам через Міжнародний штаб допомоги українцям. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97750/>

Мовні питання

Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. Близько 37% українців позитивно ставиться до російськомовних громадян. – Інф.

До російськомовних громадян України 37% респондентів ставляться позитивно або дуже позитивно, 42% – нейтрально, 20% – негативно або дуже негативно. Про це повідомила наукова директорка Школи політичної аналітики НаУКМА Анна Осипчук під час презентації в Укрінформі результатів другої хвили загальноукраїнського опитування «Реінтеграція та соціальна згуртованість». «14% респондентів ставляться дуже позитивно до російськомовних громадян України, 23% – позитивно, 42% – нейтрально, 13% – негативно, 7% – дуже негативно», – сказала Анна Осипчук. Окрім того, 29% опитаних дуже позитивно ставляться до внутрішньо переміщених українців, які покинули свої домівки і живуть в іншому місті в Україні, 39% – ставляться позитивно, 27% – ставляться нейтрально, 2% – негативно, 1% – дуже негативно. Також за результатами опитування, 9% респондентів ставляться дуже позитивно до українців, які виїхали з України після початку війни і зараз перебувають за кордоном, 24% – позитивно, 52% – нейтрально, 9% – негативно, 4% – дуже негативно. «Результати показують кардинальну зміну ставлення і розкол, який зріє щодо тих українців, які виїхали за кордон і не повернулися. Це те, з цим потрібно працювати», – зазначила Анна Осипчук. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3858404-blizko-37-ukrainciv-pozitivno-stavitsa-do-rosijskomovnih-gromadan.html>

Театр

Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. «Квіти для Елджернона» на київській сцені: студенти створили актуальний мюзикл за романом Деніела Кіза. – Скотнікова О.

Студенти першого та другого курсів КНУКіМ поставили мюзикл за мотивами роману американського письменника Деніела Кіза «Квіти для Елджернона», де події середини ХХ століття є актуальними для людей ХХІ століття. 22 травня відбудеться прем'єрний показ мюзиклу «Квіти для Елджернона» у Київському академічному театрі українського фольклору «Берегиня». Видання поспілкувалося з учасниками та творцями мюзиклу. Вони самостійно створили костюми, написали музику та тексти пісень (їх понад 20), а також зробили аранжування. Професіонали з досвідом допомагають їм з хореографією, обробкою та записом музики, а також з продюсуванням. Анастасія Прилуцька, авторка сценарію та всіх пісень для вистави, відома під псевдо «Голубка», студентка другого курсу розповіла, що ідея мюзиклу виникла у неї минулої зими. Дар'я Сабібіна, хореографиня, зазначила, що

пропозиція студентів КНУКіМ захопила її темою. Роль доглядачки, християнки «Божої дитини» дісталась Тетяні Нестеренко, яка навчається на першому курсі. Вона розповіла, що у мюзиклі дуже точно розкрито характери та поведінку звичайних людей. Також про мюзикл розповідали Анна Орел, студентка першого курсу факультету музичного мистецтва, яка грає у мюзиклі головну пекарку; Данило Резніченко, який грає Чарлі; Євген Лещенко, другокурсник, який відповідає за музику в проєкті; Ілля Пікінер, який грає головного антигероя Френка та ін. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97709/>

Музика

День. – 2024. – 29 квіт. Травень у Національній філармонії: #слухаємовесну. – Інф.

Травень у Національній філармонії розпочнеться концертом-презентацією дитячої книжки «Чарівна флейта» – «Три покоління Моцартів» за участі Івана Малковича. Окрім солістів та професійного (дорослого) Liatoshynskiy Capella: Orchestra під орудою Богдана Пліша, публіка почує й гру дитячого оркестру. 3 травня – Національний симфонічний оркестр України та Національна капела України «ДУМКА» під орудою диригента Андрія Савчука виконають «Німецький реквієм» Йоганнеса Брамса. Солісти – Анастасія Поважна й Микола Кушніренко. Вже 6 травня піаністи Гліб Фаренюк, Максим Шадько, Сергій Казанцев, Олександр Олійник заграють, зокрема, Другий концерт циклу «Лятошинський: Симфонії для фортепіано», у центрі якого – транскрипція «Слов'янської» Симфонії композитора; 17–21 травня – родзинка місяця: міжнародний музичний фестиваль Kyiv Spring Sound, на який прийдуть американський піаніст Кевін Кеннер, нідерландський кларнетист Мішель Маранг та іспанська скрипалька Летісія Морено. 12 травня представлено програму, у якій поєднуються твори українського композитора Святослава Луньова та австрійця Йозефа Гайдна, а 16-го – мультидисциплінарний проєкт «Римова війна», що поєднує у собі поезію, музику і візуальне мистецтво. 26 травня заплановано V Парад біг-бендів України. 30 травня після свого виступу у легендарному Карнегі-голі «Київська камерата» під батудою американо-канадської диригентки Кері-Лінн Вілсон, повторить ту ж програму для київських слухачів. 25 травня у Музичному салоні НФУ – формат для підлітків, адже презентуватимуть книгу Видавництва Старого Лева «Твоя книга про кіно» (14+). Докладно:

<https://day.kyiv.ua/article/kultura/traven-u-natsionalniy-filarmoniyi-slukhayemovesnu>

The Village Україна. – 2024. – 30 квіт. Опукка запускає музичний простір з лекціями і 3D-друком музичних інструментів у Чернігові. – Мельник К.

Музикантка Ната Жижченко (Опукка) запускає етнографічний музичний простір «Фабрична, 12» з лекціями і 3D-друком музичних інструментів у Чернігові. Це майстерня-лабораторія «задля переосмислення та збереження українського культурного спадку в Чернігові», описує концепцію засновниця.

Простір облаштували у музичній майстерні дідуся Нати Жижченко. Тут поєднують освітню, мистецьку та етнографічну складову. Проводитимуть, зокрема, мистецькі лекції, майстер-класи, творчі зустрічі та виступи. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/350249-onuka-zapuskae-muzichniy-prostir-z-lektsiyami-i-3d-druk-muzichnih-instrumentiv-u-chemigovi>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 29 квіт. У столиці розпочався мистецький проєкт «ART-ВИРІЙ»: де побачити. – Асадчева Т.

Нещодавно у виставковій залі «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» представили новий проєкт «ART-ВИРІЙ». Він об'єднав роботи понад 40 відомих сучасних митців, зокрема Андрія Котлярчука, Анатолія Варварова, Лариси Раштанової, Марини Афанасьєвої, Олексія Малиха, Олександра Яновича, Юрія Вакуленка, Віктора Тополя, Валерія Шкарупа та ін. Окрім творів відомих сучасних художників, в експозиції можна побачити роботи, створені автором ідеї проєкту та одним з учасників – Расімом Сейдімовим, в межах проєкту «Маріуполь нескорений». На урочистому відкритті експозиції відбувся також показ етноодягу від українського дому «АНАТАНА». Яскраві враження присутнім подарувала співачка Марі Пежо, яка виконала декілька пісень з репертуару незабутньої Квітки Цісик. Також у межах проєкту «ART-ВИРІЙ» відвідувачі мають змогу придбати твори відомих митців, але й підтримати своїм внеском ЗСУ та творців сучасного мистецтва України. Виставка «ART-ВИРІЙ» триватиме до 26 травня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97751/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 29 квіт. Українське мистецтво у Венеції: як говорити про війну посеред миру. – Звиняцьківська З.

«Ось уже знов Україна представляє своє мистецтво на черговій, ювілейній 60-й Венеційській бієнале. Попередня українська присутність там навесні 2022 року була настільки особливою, що теперішній проєкт мимоволі спонукає до порівнянь. Але й оптика трохи змінилася... Цьогорічна виставка PichukArtCenter «З України: сміливі мрії» пішла за глобальною повісткою... Бажання вписати Україну в світовий контекст не просто зрозуміле, це є вимогою часу, але нам справді треба винайти для цього нові сенси. Виглядало так, ніби 22 художники та художні колективи, представлені на проєкті, говорили кожен про своє: іноземні митці – про свої досвіди, спогади, сподівання, а українці – про нашу війну, про яку намагалися розповісти якоюсь новою мовою. Її можна описати як досить складний спосіб говоріння жахливих речей через красу, естетизацію жаху – часто за допомогою сакральної візуальної традиції. Простіше кажучи – історію нашої війни розповідають як біблійну історію. Так, інсталяція Яни Кононової «Ізюмський ліс» (2022) побудована на основі фотографій ексгумації тіл людей, закатованих росіянами, виглядає як фреска, а за формою нагадує вівтар – довгий католицький вівтар-складень. Так само, як і на таких вівтарях, страшні події, смерть і жах показані

стримано й монументально. Ярема Малащук та Роман Хімей у роботі «Ви не маєте цього бачити» (2024) торкаються теми викрадення українських дітей, але основний її візуальний акцент – великі фотографії дітей, які мирно сплять... Але ми на виставці й бачимо передусім мистецтво. І на тлі світлин українських дітей, які сплять, архівна робота Олега Голосія 1989 року «Ті, що тікають від грози» розташована як великий релігійний живопис в італійській церкві. Але, безперечно, апофеозом говоріння цією мовою стала робота Жанни Кадирової «Російське сучасне бароко» (2024), що являє собою орган, моторошно жахливий, бо створений частково з фрагментів відстріляних російських снарядів, іще й розтрощених на кінцях, але водночас і моторошно прекрасний. При цьому орган є цілком робочим, на ньому можна грати, він здатен видавати гармонійні, прекрасні звуки, тобто огидне обличчя війни вже переплавлено мистецтвом у красу. Хотілося б якогось розвитку цієї теми, але цього року куратор явно хотів відреагувати на тему бієнале – й це зробило виставку трохи розмитую... Звісно, говорити про війну на її третьому році так, як на її третьому місяці, неможливо. Нині процес її створення в українському сучасному мистецтві саме триває, – і його відобразив проєкт національного українського павільйону. Це складний проєкт у складному просторі. Там перетинаються аж шість різних шляхів із інших залів, сходів, коридорів, і на цьому п'ятачку куратори Вікторія Бавикіна та Максим Горбацький поєднали цілих чотири проєкти – й усі вони дуже різні, й кожен пробує власну мову. Так, відеопроект Андрія Рачинського й Даніїла Ревковського «Цивільні. Вторгнення» (2023) виразно представляє ще один спосіб говоріння про війну – спосіб документа. Проєкт створений завдяки пошуку матеріалів через алгоритми запитів у соціальних мережах і покликаний зберегти матеріали-свідчення, які, найімовірніше, з часом із цих мереж зникнуть. Темою відео, зокрема, були тіла та поховання цивільних у місцях активних бойових дій. Тут робота художника межує з роботою архівіста. Андрій Достлев та Лія Достлева в роботі Comfort Work (2023–2024) працюють із темою стереотипів щодо українських біженок та біженців. Одинадцять відео, що експонувалися на п'ятьох екранах, було створено за допомогою низки розмов із українками з досвідом біженства в Європі, – тут художники виступають як справжні дослідники-соціологи. Натомість проєкт Каті Бучацької «Щирі вітання» (2024), що презентував результати онлайн-занять мистецької інклюзивної майстерні, яка поновила свою діяльність майже відразу після повномасштабного вторгнення, пропонує мистецтво як зону безпеки. Творчі роботи людей з ментальними особливостями максимально далеко відстоять від теми війни й водночас презентують іще один важливий спосіб говоріння про неї – як про фігуру замовчання... У цьому багатоголосі одним із найбільш візуально вдалих став нібито «технічний» об'єкт авторства архітектора та художника Олександра Бурлаки під назвою «Робота», створений для організації дуже складного простору приміщення... Та якщо ми згадуємо про мову говоріння українського мистецтва про війну, не можна оминати увагою ще один проєкт бієнале: це робота української Open Group (Павло Ковач, Антон Варга, Юрій Білей) «Повторюй за мною II» (2022). Ця робота представлена в польському

національному павільйоні польською кураторкою Мартою Чиж... Це – точно й однозначно робота про війну, про нашу війну; вона насправді досить слабо корелює із заявленою темою бієнале... Цей проєкт не сповнений тонких складних роздумів. Він прямий, мов спис, і гарячий, мов куля. Він влучає тобі просто в мозок, це майже заборонений прийом...». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajinske-mistetstvo-u-venetsiji-jak-hovoriti-pro-vijnu-posered-miru.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. У мерії Торонто відкрилася фотовиставка про Маріуполь. – Інф.; УНН. – 2024. – 30 квіт. У Торонто відкрилась фотовиставка присвячена облозі Маріуполя окупаційними військами рф. – Інф.

У будівлі мерії Торонто відкрилася фотовиставка відомих українських фотографа Євгенія Малолетки і режисера Мстислава Чернова «Маріуполь» про жорстоку облогу Маріуполя російськими окупаційними військами в 2022 році. Про це на своїй сторінці у мережі Фейсбук написав генеральний консул України в Торонто Олег Ніколенко. Відвідати виставку можна до 3 травня, після чого вона буде представлена в найбільшому вищому навчальному закладі Канади – Університеті Торонто. До фотовиставки «Маріуполь» входить 40 фотографій Євгенія Малолетки та Мстислава Чернова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3858209-u-merii-toronto-vidkrilasa-fotovistavka-pro-mariupol.html>

<https://unn.ua/news/u-toronto-vidkrylas-fotovystavka-prysviachena-oblozi-mariupolia-okupatsiinymy-viiskamy-uf>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2024. – 29 квіт. Стрічки з усього світу. Оголосили переможців фестивалю квір-кіно SUNNY BUNNY 2024. – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 29 квіт. Про викладачку мови жестів, яка втрачає слух. Оголосили переможців кінофестивалю Sunny Bunny. – Мельник К.

26 квітня у Києві пройшла церемонія нагородження лауреатів фестивалю квір-кіно SUNNY BUNNY 2024. Вдруге переможців оголошували у кінотеатрі «Жовтень». До цьогорічної програми фестивалю увійшло 60 фільмів з 35-ти країн світу, які були представлені у восьми програмах. Приз за найкращий фільм Міжнародного конкурсу повнометражних фільмів та грошовий приз 2000 доларів отримала стрічка «Вся ця тиша» режисера Дієго дель Ріо (Мексика, 2023). Спеціальну відзнаку Міжнародного конкурсу повнометражних фільмів отримав фільм «Етгед і Твінкі» режисерки Сарі Камбі Голланд (США, 2023). Переможцем міжнародного конкурсу короткометражних фільмів та володарем грошового призу стала стрічка «Ділдотектоніка» Томаша Паули Маркеш (Португалія, 2023). Спеціальну відзнаку Міжнародного конкурсу короткометражних фільмів отримала стрічка «Болеро» режисера Нанс Лаборд-Журда (Франція, 2023). Приз глядацьких симпатій отримав конкурсний фільм «І ось прийшла любов» режисерки Катель Кіллевере (Франція, Бельгія, 2023). Також вперше на фестивалі SUNNY BUNNY працювало журі Спільки кінокритиків України (СКУ). Диплом за

найкращий фільм Міжнародного конкурсу повнометражних фільмів від журі Спілки кінокритиків України отримав «Перехід» Левана Акіна. Також журі кінокритиків України оцінювали українську короткометражну програму квір-фільмів. Диплом у цій категорії отримала стрічка «Крим» режисерки Катерини Храмцової. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/ogolosili-peremozhciv-festivalyu-kvir-kino-sunny-bunny-2024-50414132.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/350223-pro-vikladachku-movi-zhestiv-yaka-vtrachae-sluh-ogolosili-peremozhtsiv-kinofestivalyu-sunny-bunny>

День. – 2024. – 29 квіт. Документальний фільм «Довга доба» українського режисера Алана Бадоева показали у Раді Європи. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. У Раді Європи показали фільм Бадоева «Довга доба» про злочини російських загарбників. – Інф.

Документальний фільм «Довга доба» українського режисера Алана Бадоева показали у Раді Європи в Страсбурзі. Перед показом фільму до присутніх звернулися голова асоціації-організатора МІСТ France-Україна Павло Пушкар, постійний представник України при Раді Європи Борис Тарасюк та спеціальний представник генерального секретаря РЄ з питань міграції та біженців Девід Бест. Також режисер фільму у відеозверненні розповів про свою мету створення проєкту: показати війну в Україні без сценаріїв та других дублів. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/290424-dokumentalnyy-film-dovha-doba-ukrayinskoho-rezhysera-alana-badoyeva-pokazaly-u-radi>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3858133-u-radi-evropi-pokazali-film-badoeva-dovga-doba-pro-zlocini-rosijskih-zagarbnikiv.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. На австрійському кінофестивалі покажуть дві стрічки про війну в Україні. – Інф.

На кінофестивалі Crossing Europe, який проходить з 30 квітня по 5 травня у Лінці (Австрія), покажуть дві документальні стрічки про російську війну проти України та її наслідки. У перший та в останній дні фестивалю глядачі зможуть подивитися «Фотофобію» – документально-драматичний фільм спільного виробництва Словаччини, Чехії та України, знятий Іваном Остроховським та Паволою Пекарчиком. У конкурсі документальних фільмів на головний приз Crossing Europe претендує також стрічка української режисерки Оксани Карпович «Мирні люди», яка представлена як спільний продукт співпраці України, Канади та Франції. Crossing Europe Film Festival – міжнародний кінофестиваль у Лінці (Австрія), який присвячує свою програму унікальному, сучасному та соціально-політичному авторському кіно з Європи. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3858228-na-avstrijskomu-kinofestivali-pokazut-dvi-stricki-pro-vijnu-v-ukraini.html>

Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. Фільм «Назавжди-назавжди» отримав головний приз на кінофестивалі у Стамбулі. – Інф.

Стрічка «Назавжди-назавжди» режисерки Анни Бурячкової отримала головний приз «Золотий тюльпан» за найкращий фільм на Міжнародному кінофестивалі у Стамбулі в межах програми International Competition, повідомляє пресслужба Державного агентства України з питань кіно. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3857911-film-nazavzdinazavzdi-otrimav-golovnij-priz-na-kinofestivali-u-stambuli.html>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

The Village Україна. – 2024. – 29 квіт. Superhumans й Navas запустили проєкт про те, як комунікувати з людьми з видимими травмами війни. – Мельник К.

Superhumans Center і Navas Ukraine запустили проєкт «Суперлюди всюди» про те, як комунікувати з людьми з видимими травмами війни. У його межах розробили радник «для кожного, хто хоч раз ніяковів і не знав, що казати, як поводитися при зустрічі в місті з людиною з видимими травмами війни». На сайті можна знайти підказки з екологічної комунікації та взаємодії: короткі нотатки чи ґрунтовні рекомендації, а також словник, як варто висловлюватися. Розповідають, зокрема, як будувати розмову, поводитися при зустрічі й допомогти людині, яка втратила кінцівку. Просьять долучитися й український бізнес і використати в закладах наліпки з QR-кодом на сайт проєкту. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/350237-superhumans-y-navas-zapustili-proekt-pro-te-yak-komunikuvati-z-lyudmi-z-vidimimi-travmami-viyuni>

Література

Укрінформ. – 2024. – 30 квіт. Українська громада презентувала книги на книжкового ярмарку в Буенос-Айресі. – Інф.

У рамках міжнародного книжкового ярмарку в Буенос-Айресі Українська центральна репрезентація в Аргентинській Республіці спільно з Товариством аргентино-українських випускників університетів презентували дві книжки. Про це у фейсбуці повідомила Українська центральна репрезентація в Аргентинській Республіці. Першою було представлено видання «Соломія Крушельницька: українка, що завоювала серце Аргентини» авторства Роксолани Гнатюк. Далі відбулася презентація книги професора Поля Роберта Магочі з Торонто (Канада) «Повернення України – про державу та національну ідентичність». Переклад книги здійснив Хав'єр Вераменді, а видання і коректування – доктор Ярема М. Тауридзький, який відповідав за презентацію. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3858286-ukrainska-gromada-prezentovala-knigi-na-knizkovogo-armarku-v-buenosajresi.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 29 квіт. У Косові відбувся

творчий вечір лауреата Шевченківської премії, поета Анатолія Кичинського. – Порох М.

24 квітня концертний зал Косівської школи мистецтв зібрав чималу аудиторію – письменників, художників, членів Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка, РО «Просвіти», бібліотекарів, учнів та викладачів Косівського ліцею ім. І. Пелипейка, представників влади на творчу зустріч з поетом-ліриком із Херсонщини, художником, лауреатом Національної премії України ім. Тараса Шевченка Анатолієм Кичинським. Відбулося знайомство зі збіркою вибраних віршів «Жива і скошена тече в мені трава», виданої цього року у видавництві «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА». Докладно про перебіг події:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kosovi-vidbuvsia-tvorchyj-vechir-laureata-shevchenkivskoi-premii-poeta-anatoliia-kychynskoho/>

Українська літературна газета. – 2024. – 29 квіт. В Одесі відбувся творчий вечір письменника і журналіста Романа Кракалії. – Різникова Я.

18 квітня в Одеській обласній науковій універсальній бібліотеці ім. Михайла Грушевського Роман Кракалій представив свою нову повість «Дніпрова октава», що нещодавно вийшла у видавництві «Торговий дім «Преса». Докладно про перебіг події:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-odesi-vidbuvsia-tvorchyj-vechir-pysmennyka-i-zhurnalista-romana-krakalii/>

Vogue. – 2024. – 29 квіт. Фотографка Олена Ємчук присвятила нову книгу святу Маланки. – Інф.

Олена Ємчук, фотографка та художниця українського походження, випустила фотоальбом «Malanka». До книги увійшли світлини, зняті до повномасштабної війни, в 2019–2020 роках під час подорожі до селища Красноільськ у Чернівецькій області. У Красноільську фотографка також зняла короткометражний фільм, прем'єра якого відбулася під час її персональної виставки в Українському музеї в Нью-Йорку 2023 року. У стрічці знялися українська художниця Аня Домашина та американський актор Ебон Мосс-Бакрак, зірка серіалу «Ведмідь» та чоловік Олени Ємчук. Сюрреалістичні світлини у книжці доповнені поетичним есеєм румунської культурологічної журналістки Іоани Пелехаці. Альбом «Malanka» вийшов у квітні в британському видавництві «Claire de Rouen». Докладно:

<https://vogue.ua/article/culture/art/fotografka-olena-yemchuk-prisvyatila-novu-knigu-svyatu-malanki-55511.html>

УНН. – 2024. – 30 квіт. У Києві відбулася презентація спецвипуску журналу «Локальна історія», присвяченого поету Василю Стусу. – Подоляк Л.

23 квітня у Києві відбулася презентація випуску журналу «Локальна історія» про письменника, дисидента та правозахисника Василя Стуса. До спецвипуску увійшли спогади про дитинство і юність поета його рідної сестри Марії, розмова з сином Дмитром, інтерв'ю з італійським дослідником феномену шістдесятників Сімоні Атілліо Беллецца та репортаж зі Стусового рідного села

Рахнівки на Вінниччині та багато іншої унікальної інформації. Презентація та випуск журналу про Василя Стуса відбувся за підтримки благодійного фонду «МХП – громаді». Раніше благодійний фонд допоміг у відновленні музею про поета на Вінниччині. Докладно:

<https://unn.ua/news/u-kyievi-vidbulasia-prezentatsiia-spetsvypusku-zhurnalu-lokalna-istoriia-prysviachenoho-poetu-vasyliu-stusu>

Музейна справа

День. – 2024. – 29 квіт. Окупанти вкрали з Херсонського музею картину авторства Олексія Шовкуненка. – Інф.

Окупанти викрали з Херсонського обласного художнього музею картину авторства Олексія Шовкуненка «Молодиця», розповідає видання «МОСТ» із посиланням на Facebook-сторінку музею. Місцеперебування твору наразі невідоме. «Дружина Шовкуненка подарувала музею 60 робіт автора, що стало поштовою для присвоєння імені Шовкуненка», – йдеться в дописі. Зазначається, що окупанти забрали майже всі твори автора. Загалом з Херсонського обласного художнього музею було викрадено понад 10 000 робіт українських, російських та європейських митців. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/290424-okupanty-vkraly-z-khersonskoho-muzeyu-kartynu-avtorstva-oleksiya-shovkunenka>

Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. У Києві покажуть старовинні прикраси та монети, які повернули після незаконного вивезення. – Інф.

У Національному музеї історії України 30 квітня відбудеться урочиста презентація предметів археології та монет, які свого часу були незаконно вивезені з країни та затримані на кордоні Естонії. Про це повідомило Міністерство культури та інформаційної політики. Ідеться загалом про 274 предмети, які Естонія повернула Україні. Це прикраси скіфського, передримського та римського часів, а також середньовічні знахідки. До заходу долучаться, зокрема, в. о. міністра культури та інформаційної політики України Ростислав Карандєєв і заступник глави дипломатичної місії Естонії Вагур Соосаар. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3858091-u-kievi-pokazut-starovinni-prikrasi-ta-moneti-aki-povernuli-pisla-nezakonnogo-vivezenna.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. МКІП та ІР-офіс співпрацюватимуть у сфері охорони культурної спадщини. – Інф.

Міністерство культури та інформаційної політики підписало меморандум із Державною організацією «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» (ІР-офіс) щодо охорони культурної спадщини, цифровізації та розвитку креативних і культурних індустрій. Документ підписали в. о. міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карандєєв і директорка ІР-офісу Олена Орлюк. У МКІП зауважили, що меморандум передбачає спільну розробку рекомендацій щодо дотримання

прав інтелектуальної власності в культурних і креативних індустріях України, проведення заходів у сфері охорони культурної спадщини, зокрема оцифрування музейних об'єктів, а також щодо розвитку креативних і культурних індустрій та налагодження міжнародної співпраці. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3858022-mkip-ta-irofis-spiypracuvatimut-u-sferi-ohoroni-kulturnoi-spadsini-j-rozvitku-kreativnih-industrij.html>

Інтерфакс. – 2024. – 30 квіт. Культурна спадщина Києва: літаючу тарілку буде збережено. – Інф.

Легендарна «Літаюча тарілка» на вулиці Антоновича, що є символом радянського модернізму та однією з ікон міської архітектури, залишиться недоторканою. За цих умов Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ) надала дозвіл на проєкт реконструкції об'єктів, які пов'язані з новим ТРЦ Ocean Mall і який буде розташований за спорудою, що ретельно охороняється. Відповідне повідомлення з'явилося на офіційній сторінці ДІАМ у Facebook. «Літаюча тарілка», або будинок Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації (УкрІНТЕІ), збереже свою автентичність та значення в міській панорамі. Згідно з проєктом, декілька будівель, що знаходяться поруч з пам'яткою, об'єднаються в одну, створюючи внутрішній ансамбль. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/press-release/983734.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. У Стамбулі проходить виставка української художниці-абстракціоністки. – Інф.

У артгалереї Galerie d'Art la Visione в Стамбулі проходить виставка української художниці-абстракціоністки Крістіна Кулус «Енергія кольорів». Частина коштів від продажу картин буде спрямовано на допомогу Україні та українцям, які постраждали внаслідок широкомасштабного вторгнення Росії в Україну. У коментарі – вона розповіла про свою виставку та творчість. Виставка працюватиме до 7 травня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3858106-u-stambuli-prohodit-vistavka-ukrainskoi-hudozniciabstrakcionistki.html>

Укрінформ. – 2024. – 29 квіт. У Ризі відбувся латвійсько-український концерт, на якому переосмислили народну пісню. – Інф.

У ризькому музичному центрі Daile в рамках «Осокінського фестивалю Свободи для України» пройшов благодійний концерт «Tautasdziesmu metamorfozes / Метаморфози народної пісні», в якому українські та латвійські виконавці запропонували новий підхід до фолкмузики. Концерт відкрився виступом заслуженої артистки України співачки, хормейстерки Оксани Нікітюк. Їй акомпанував засновник фестивалю, відомий латвійський піаніст Андрейс Осокінс. У другій частині концерту «Метаморфози народної пісні» глядачам був представлений творчий союз латвійської співачки українського

походження Вікторії Притуляк та латвійського колективу Jumalo Jazz Orchestra. Осокінський фестиваль Свободи проходить в Ризі в'яте і третій раз поспіль (після початку повномасштабної російської агресії) він присвячується Україні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3858099-u-rizi-vidbuvsal-latvijskoukrainskij-koncert-na-akomu-pereosmislili-narodnu-pisnu.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm